

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-178

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Käytännöllisen filosofian laitos	
Tekijä-Författare-Author Finne, Aki			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Lauri Rauhala ja tajunnan tutkimuksen analyysi : eksistentiaalis-fenomenologinen tutkimus			
Oppiaine-Läroämne-Subject Käytännöllinen filosofia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-04-08	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 103 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimus keskittyy Lauri Rauhalan tajunnan struktuurin analyysiin, eksistentiaalis-fenomenologisen tieteenfilosofian näkökulmasta. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, kuinka relevantteja käytetyt käsitteet ovat tutkittavan ongelman luonteen kannalta. Tavoitteena on saada selville tutkittavassa ilmiössä vaikuttavat perustekijät ja niiden keskinäinen vuorovaikutus. Tarkastelun keskiössä on merkityksen ongelma. Rauhalan tapa lähestyä merkityksen ongelmaa tapahtuu useimmiten psyykkisten häiriöiden, psykoterapian ja psykosomatiikan näkökulmista katsoen. Tutkimuksen metodi on systemaattinen analyysi.</p> <p>Tutkielma jakautuu kolmeen laajaan kokonaisuuteen. Lähtökohtana on reaaliontologinen ihmiskäsitys, jota fundamentaaliontologian avulla täydentäen päästään eksistentiaalis-fenomenologiseen ihmiskäsitykseen. Syntyntä ihmiskäsitystä Rauhala kutsuu monopluralistiseksi ihmiskäsitykseksi. Rauhala esittää, että holistisen ihmiskäsityksen mukaan ihmisen ontologinen perusmuotoisuus voidaan esittää kolmessa erilaisessa olemassaolon muodossa: tajunnallisuus, kehollisuus ja situationaalisuus. Ontologinen analyysi ja ihmiskäsitys muodostavat koko tutkimuksen perustan. Rauhalan ihmiskäsityksen muotoutumiseen on erityisesti vaikuttanut Max Scheler sekä Nicolai Hartmann.</p> <p>Tämän jälkee luodaan lyhyt katsaus tajunnan tutkimuksen nykytilanteeseen sekä selvitetään, miten tajuinen/ tajuton ja tietoinen/ tiedostamaton eroavat toisistaan. Rauhalan mukaan käsitteisiin liittyy epäselvyyttä jota on syytä selvittää. Analyysit rakentuvat lähinnä Carl Jungin ja Eino Kailan suorittamien erotteluiden pohjalta. Toisen osan muodostaa Edmund Husserlin tajunnan konstituution analyysi sekä Martin Heideggerin fundamentaaliontologia. Konstituutioanalyysin tavoitteena on osoittaa, millaisten rakenne-ehtojen varassa tajunta on empiirisesti todettavana ja psykologisesti kuvattavana mahdollinen. Rauhalan käsitys tajunnan rakenteesta muodostuu kokonaisuudessaan Edmund Husserlin tajunnan konstituutioanalyysin pohjalta. Rauhalan mukaan ainut oikea tapa paljastaa tietoisuuden erikoisrakenne on lähestyä sitä niiden toimintojen kautta, joita tietoisuus suorittaa.</p> <p>Tämä ei kuitenkaan yksistään riitä, koska siinä ei tarkastella, mitä on se maailmasta tarjoutuva asiasisältö, josta merkityssuhteet ovat. Tämän selvittämiseksi tarvitaan Martin Heideggerin olemisen analyysia, eli fundamentaaliontologiaa. Rauhalan olemassaolon analyysi rakentuu kokonaisuudessan Heideggerin Dasein analyysin pohjalle. Osa Rauhalan tulkinnoista ei edusta valtavirtaa — josta hän kuitenkin on tietoinen. Tämän jälkeen tarkastellaan merkityksen ongelmaa situationaalisen säätöpiirin valossa. Situationaalisen säätöpiirin analyysissa koordinoituvat yhteen hermeneuttisen tieteenfilosofian molemmat päämetodit. Mallin tarkoituksena on osoittaa, että ihminen on kokonaisuus, joka koostuu toisiinsa palautumattomista osista — silti ihminen on ykseys. Mallin keskeinen idea rakentuu ajallisuuden huomioon ottamiseen. Tämä oli myös keskeinen teema Husserlilla, Heideggerilla sekä myöhemmin Gadamerilla.</p> <p>Aivan lopuksi pohditaan, mitä seuraa, kun merkitykset määritellään ideaalisiksi entiteeteiksi, sekä arvioidaan Rauhalan ihmiskäsityksen merkitystä ihmistutkimukselle. Rauhalan yksi keskeisimmistä haasteista on neurotieteellisen ja kausaalisen ajattelun virheelliseksi osoittaminen merkitysten tutkimuksessa. Rauhalan oma ratkaisu psykofyysiseen ongelmaan ei kuitenkaan ole kovin onnistunut. Hänen oma näkemyksensä edustaa niin sanottua ominaisuusdualismia. Rauhalan tärkein panos ihmistutkimukselle on ollut vaatimus tutkimuskohteen perusolemuksen analyysista ja tutkimusmenetelmien valitsemisesta sen perusteella, minkälainen tutkimuskohde on luonteeltaan.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Rauhala, Lauri merkitys ihmiskuva tajuunta intentionaalisuus eksistenssi ontologia			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited Philosophica-kirjasto, Siltavuorenpenger 20 A, 3. kerros, Puh. 09-191 29247			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			